

Problem dowożenia dzieci do szkół znajdujących się w innej gminie

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: poniedziałek, 24, sierpień 2015 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odłony: 5489

Do obowiązków gminy należy zorganizowanie sieci szkół publicznych w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnienie obowiązku szkolnego, o czym stanowi art. 17 ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Ustalenie planu sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę oraz określenie granic obwodów szkół publicznych należy do kompetencji rady gminy. W art. 17 ust. 2 ustawy, ustawodawca zawarł warunki obowiązujące przy ustaleniu sieci szkół, tak aby droga dziecka z domu do szkoły nie przekraczała 3 km w przypadku klas I-IV szkół podstawowych i 4 km w przypadku klas V-VI szkół podstawowych oraz uczniów gimnazjów. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza te odległości, to w myśl art. 17 ust. 3 ustawy, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

Z powyższego wynika, że w obowiązujących przepisach ustawodawca nie przewidział sytuacji, aby gmina zapewniała bezpłatny transport lub zwracała koszty przejazdu wtedy, gdy szkoła do której dziecko uczęszcza nie jest szkołą w obwodzie której dziecko mieszka oraz jeżeli droga dziecka do szkoły obwodowej nie przekracza odległości, o których mowa w powołanym wyżej art. 17 ust. 2 ustawy.

Stanowisko takie potwierdza również wyrok z dnia 5 września 2007 r., w którym Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że w obowiązujących przepisach ustawodawca nie przewidział sytuacji, aby gmina zwracała koszty przejazdu wtedy, gdy szkoła do której dziecko uczęszcza położona jest bliżej od szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka (I OSK 835/07 LEX nr 384137).

W świetle powyższego stwierdzić należy, że gmina nie ma obowiązku organizowania bezpłatnego transportu czy zwrotu kosztów przejazdu dzieci do szkół znajdujących się w innej gminie.

Natomiast udzielenie wsparcia finansowego w stosunku do dzieci niespełniających kryteriów dowozu ustalonych wyżej wymienionymi przepisami ustawy jest możliwe jedynie na podstawie ustawy o pomocy społecznej, po spełnieniu zawartych w tej ustawie wymogów formalnych.

Stanowisko takie potwierdza wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 września 1997 r., sygn. akt K 6/97, który orzekając o zgodności art. 17 ust. 3 ustawy z Konstytucją wskazał, że jeżeli ze względu na sytuację społeczną lub materialną rodzin dzieci, których droga z domu do szkoły nie przekracza odległości określonych w art. 17 ust. 2 ustawy, istnieją uzasadnione powody udzielenia wsparcia finansowego w zakresie kosztów ponoszonych na dojazd, to gminy mogą samodzielnie, w oparciu o zasadę słuszności, uruchomić pozostające w ich dyspozycji środki socjalne.

Pogląd taki znajduje uzasadnienie również w uchwale Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 2 lipca 2008 r.. W uchwale RIO stwierdziła, że "Artykuł 6 i 18 ust 1 ustawy o samorządzie gminnym nie mogą stanowić samodzielnej podstawy prawnej do podjęcia uchwał przez radę miasta i gminy, określających zasady dofinansowania dowozów szkolnych z budżetu gminy uczniom niespełniającym kryteriów odległości ujętych w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty." Ponad to RIO wskazała, że możliwość dofinansowania dowozu dzieci do szkół winna wynikać wprost z obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie, gdyż organ władzy publicznej, wykonując zadania publiczne, jest obowiązany działać wyłącznie w granicach obowiązującego prawa.